

RISE RIKOSSEURAAMUSLAITOS

Rikostaustaisten asiakkaiden hoito- ja palvelujatkumot

VAPAA –hanke, kehittämispaja 3, 6.5.2025

Tuula Tarvainen, johtaja, Väli-Suomen rikosseuraamuskeskus

Anna Mättö, alueylilääkäri, Itä-, Länsi- ja Pohjois-Suomi,
Vankiterveydenhuollon yksikkö

Sisältö

- Rikostaustaisen asiakkaan palveluprosessin mallintamisen lähtökohdista
- Palveluprosessi
- Missä mennään nyt?

Rikostaustaisen asiakkaan palveluprosessin mallintamisen lähtökohdista

RIKOSSEURAAMUSLAITOS
BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

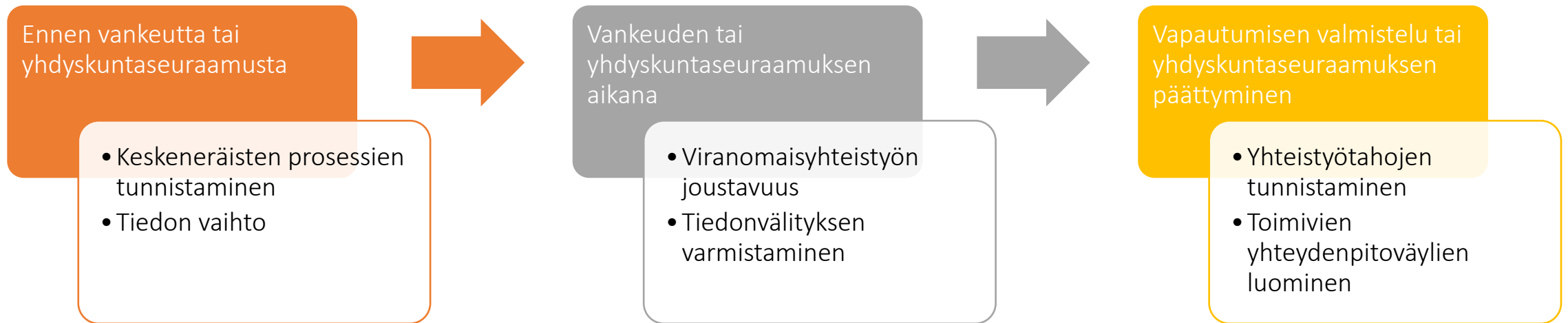
Työskentelyn tavoite

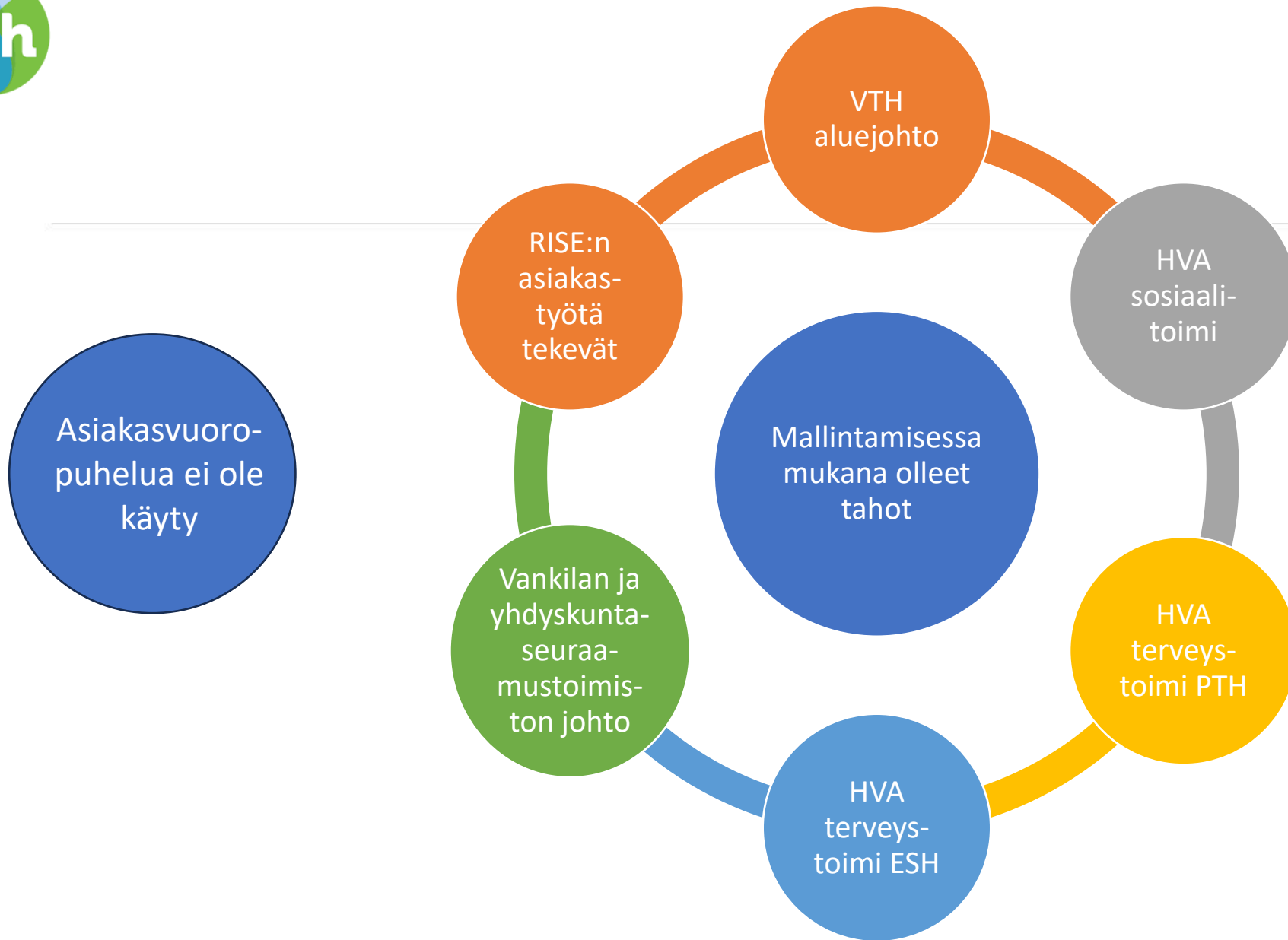

[Taustalla rikos, edessä muutos : Suositukset viranomaisten saumattomalle yhteistyölle rikostaustaisten yhteiskuntaan kiinnittymisessä - Valto](#)

- Rikostaustaisen asiakkaan palvelu- ja hoidontarpeen arviointi, palveluihin ohjautuminen ja palveluiden jatkuminen rikosseuraamuksen valmistelu-, täytäntöönpano- ja päättymisvaiheessa oikea-aikaisesti ja saumattomasti
- Manuaali, jonka avulla voidaan toimia tuomitun rikosseuraamuksesta riippumatta, mistä tahansa päin Suomea, kaikilla hyvinvointialueilla
- Manuaali sisältää yhteystiedot ja ohjeet, kuinka missäkin nivelkohdassa toimitaan

Palveluprosessin lähtökohtia asiakkaan tarpeiden näkökulmasta ja palvelujatkumot varmistaen

Palveluprosessin laatimisen yleiskuvaus ja aikataulutus

Kutsu yhteistyöhön 1/23

Sote-toimialajohtaja ja keskeiset sote - vastualueiden johtajat, Rise ja VTH

Kokous 3/23
Yhteistyön lähtökohdat, tavoite ja organisaatioiden esittely

Vastuuhenkilöiksi sos.palvelujen palvelujohtaja ja risekeskusjohtaja

Työryhmän muodostaminen 6/23

HVA: aikuisten sos.palvelu, mtp, lasten ja perheiden palvelut, erityisryhmien koti- ja asumispalvelut, sos.palvelujen palvelujohtaja

VTH: alueylikääkäri, osastonhoitaja

RISE: vankilan ja yhdyskuntaseuraa- mustoimiston johto, asiakastyö, risekeskusjohtaja

Kutsu 1. kokoukseen ja kokousten aikataulutus

Työskentely 9/23-2/24

Palveluprosessin ja yhteistyön mallintaminen

Asiakasesimerkit rikosseuraamuksista ja palvelutarpeet

Wattu IV
Serie-verkosto
Väkivaltatyö

Yhteistyön ilmiöt ja pullonkaulat

Prosessikuvaus

Yht. kuusi kokousta

Mallin jalkauttaminen ja pilotointi 3-12/24

Viestin viejät - vertaistreffit

Kokemuksia yhteistyöstä

Asiakaspalaute

Pilotoinnin arviointi 1/25

Miten monialainen yhteistyö toimii Rise:n, VTH:n ja hva:een kesken?

Havainnot prosessin toimivuudesta käytännössä

Seuranta ja kehittäminen

Palveluprosessi

Rikosseuraamuksen valmisteluvaihe

Olemassa oleva asiakkuus hyvinvointialueen palveluihin

Jos asiakkaalla on jo asiakkuus hyvinvointialueen palveluihin, ollaan yhteydessä omaan työntekijään ja yhteensovitetaan asiakkuus,-hoito- ja rangaistusajan suunnitelmat.

Ei asiakkuutta hyvinvointialueen palveluihin

Jos asiakkuutta ei ole tai henkilö ei itse tiedä, missä asiakkuus on, otetaan yhteyttä: Sosiaalipalvelut puh. 050 311 9001, 050 311 8824 tai sosiaali- ja kriisipäivystys 014 266 0149.

Muistettava jättää myös Risen vastuuvirkamiehen yhteystiedot, jotta hyvinvointialueelta osataan olla oikeaan henkilöön yhteydessä.

Lastensuojelu

Valvontarangaistuksen lausunnoissa lasten mielipiteen selvittämiseen liittyvät virka-apupyynnöt. (puh: 014 266 3478)

Ehdotonta vankeusrangaistusta suorittamaan lähtevästä vanhemmasta tieto lastensuojeluun, erityisesti jos kyseessä on aktiivinen vanhemmuus.

Korvaushoito

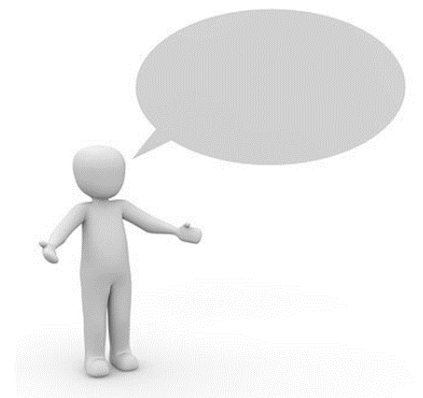
Vankisijoittelussa korvaushoidosta ja mahdollisista keskeneräisistä terveydenhuollon asioista on hyvä tiedottaa VTH:n sijoitusvankilan poliklinikkaa.

Terveystila on huomioitava sijoittelussa.

Tietopyynnöt

Kirjalliset tietopyynnot ja asiakirjapyynnot (mm. nuoren seuraamusselvityksissä) osoitetaan kirjaamoon kirjaamo@hyvaks.fi

HUOLEHDITAA OIKEA-AIKAISESTA TIEDONSIIRROSTA!

Rikosseuraamuksen täytäntöönpanovaihe

Vankiterveydenhuolto vastaa vangin perusterveydenhuollon palveluista vankeuden aikana.

Vankiterveydenhuolto ostaa erikoissairaanhoidon palvelut ja diagnostiset palvelut hyvinvointialueelta tai muilta yhteistyökumppaneilta.

Vastuuhenkilöt ovat nimettyinä sekä Risessä että hyvinvointialueella.

Mikäli yhteistyötä ei ole tehty seuraamuksen valmisteluvaiheessa, toimitaan valmisteluvaiheen prosessin mukaan rangaistuksen täytäntöönpanon alkaessa.

Mikäli asiakkaan tilanteessa tapahtuu oleellisia muutoksia, päivitetään suunnitelmia yhteistyössä (verkostopalaveri).

Huoli-ilmoituksen tekeminen on jokaisen velvollisuus!

Täydentävän toimeentulotuen hakemukset

- Vangin jättäessä hakemuksen, työntekijä voi liittää hakemukseen oman lausuntonsa toimeentulotuen tarpeesta (asian käsittelijän ei tarvitse erikseen pyytää lisätietoja). Vankilan työntekijän lausunto on myös signaali siitä, että hakemus on tehty yhteistyössä.

- Hakemus: [PDF](#), [sähköinen](#)

Lastensuojelu

- Mikäli vangin huollettavalla/huollettavilla on lastensuojeluasiakkuus, tulee vankilan olla yhteydessä lastensuojeluun perhetapaamisista ja valvotuista lapsitapaamisista.
- Mikäli lastensuojelun asiakkuutta ei ole, yhteydenotto tapauskohtaisesti, perhetapaamisissa lähtökohtaisesti aina.

Jokaisella on velvollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus tarvittaessa!

Suljetun vankilan erityispiirteet

- Siviiliarvioinnin kautta tulevien valmistelu-, täytäntöönpano- ja vapautumisvaihe toteutuvat kuten aiemmassa esimerkissä
- Tutkintavankeus aika on ennakoimaton ja se voi jatkua vankeutena
- Tiedon oikea-aikainen siirtyminen, huomioiden vapauden menetyksen vaikutukset yhteiskunnalliseen osallisuuteen
- Yhteydenpito tapahtuu vahvemmin viranomaisvälitteisesti (asiakkaan oma yhteydenpito rajallista)
- Sosiaali- ja terveydenhuollon asioita voi jäädä selkeästi keskeneräiseksi sekä vankilaan tullessa, että vapauduttaessa

Rikosseuraamuksen vapautumis- ja päättymisvaihe

Yhteys hyvinvointialueen palveluihin vähintään 3 kk ennen vapautumista tai valmisteluvaiheessa sovitun mukaisesti.

Lyhyissä tuomioissa heti vankilaan saapumisen jälkeen.

Valvotun koevapauden valmistelu:

- Heti valmistelun alkaessa otetaan yhteyttä hyvinvointialueeseen, VTH:oon sekä tukipartioon.
- Yhteys yhdyskuntaseuraamus-toimistoon heti, kun valmistelu aloitetaan, mikäli henkilö on vapautumassa valvontaan tai koevapauden sisällöksi halutaan sisällyttää käynnit toimistolla.
- Lastensuojelu mukaan työpariksi, mikäli asunnossa asuu alaikäisiä lapsia.

Terveystieteiden palvelujatkumoiden osalta VTH on yhteydessä hyvinvointialueeseen vapautumisvaiheessa.

Huomioitava erityisesti:

- raskaana olevat
- velvoitelääkehoidossa olevat
- tahdosta riippumattomassa hoidossa olevat tai vankisairaalarasta vapautuvat
- nuoret, alle 29-vuotiaat

VTH siirtää opioidikorvaushoidon hyvinvointialueelle KANTA-kirjauksella ja soitolla korvaushoitoyksikköön.

Prosessin aikana kerättyt yhteystiedot, jotka koskevat kaikkia vaiheita

Hyperlinkeistä pääset näkemään kyseisen palvelun yhteystiedot.

HYVAKS

Sosiaalipalvelut:

050 311 9001

050 311 8824

[Mielenterveys- ja päihdepalvelut](#) (Ensilinja)

→ lähtökohtaisesti on tieto, kuka on
päihdetyön koordinaattori

→ Ajolupaani liittyvä päihdeseuranta

Päihdepalvelukeskuksen (= ent. Sovatek
päihdepalvelut) yhteystiedot

Päihdelääketieteen poliklinikka /hoitajat

040 141 8916

Ark. 8-15

Toimisto

050 360 8835

Ark. 8-15

Päihdelääketieteen osasto

040 188 2376

040 357 028

[Terveyspalvelut](#)

Lastensuojelu:

[Avohuolto](#)

[Sijais- ja jälkihuolto](#)

[Sosiaali- ja kriisipäivystys](#)

[Keski-Suomen hyvinvointialue](#)

<http://www.hyvaks.fi/palvelumme>

*) auttaa tarvittaessa selvittämään aikuisten
sosiaalipalveluiden työntekijän

[Väkivaltatyö ja seksuaalirikoksista
tuomittujen ja heidän uhriensa palvelut
\(SERI\)](#)

Väkivallan ehkäisytyön koordinaattori

050 596 3694

014 269 4447

RISE

Rikosseuraamuslaitos:

[Jyväskylän yhdyskuntaseuraamustoimisto](#)

[Jyväskylän vankila - Rikosseuraamuslaitos](#)

[Rikosseuraamuslaitos](#)

VTH

Vankiterveydenhuolto [vth.fi](#)

[Vankiterveydenhuollon poliklinikat](#)

Missä mennään nyt?

RIKOSSEURAAMUSLAITOS
BROTTSPÅFÖLJDSMYNDIGHETEN

Vankeus ja yhdyskuntaseuraamus on mahdollisuus

- Rangaistusta vankilassa tai yhdyskuntaseuraamuksissa suorittava henkilö on osa yhteiskuntaa
- Rangaistuksen suorittaminen mahdollistaa onnistuessaan kokonaisvaltaisen kuntoutuksen käynnistymisen
- Rikostaustaisen asiakkaan kuntoutumista ja osallisuutta vahvistetaan hoitoa ja tukea tarjoavien sosiaali- ja terveydenhuollon, asumispalveluiden ja työelämän palveluiden avulla
 - Vertaistuki

Yhteistyöhön mukaan vietäväksi

- Pidetään rikosseuraamusta suorittava keskiössä
- Huomioidaan rikosseuraamusta suorittavan vahva saattamisen tarve palveluista toiseen
- Käytetään aikaa tarpeiden tunnistamiseen ja määrittämiseen
- Pyritään hyödyntämään jo olemassa olevia toimivia käytänteitä ja yhteistyökanavia
- Arvostetaan ja ymmärretään viranomaisyhteistyön merkitys
- Varmistetaan manuaalin pilotointi, seuranta ja mahdollinen jatkokehittäminen

Missä mennään nyt hyvinvointialueilla?

EI ALOITETTU

- Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
- Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
- Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
- Päijät-Hämeen hyvinvointialue
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
- Ahvenanmaa (Ålands hälso- och sjukvård)

ALUSSA

- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Kainuun hyvinvointialue
- Pirkanmaan hyvinvointialue
- Kanta-Hämeen hyvinvointialue
- Satakunnan hyvinvointialue
- Kymenlaakson hyvinvointialue
- Helsingin kaupunki (Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala)

TYÖ KESKEN

- Lapin hyvinvointialue
- Pohjois-Savon hyvinvointialue
- Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
- Etelä-Savon hyvinvointialue
- Varsinais-Suomen hyvinvointialue
- Etelä-Karjalan hyvinvointialue

VALMIIT

- Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Keski-Suomen hyvinvointialue
- Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Pohjanmaan hyvinvointialue

KIITOS